

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Scrisori din Budapesta

14 și 37

— Noi și aliații noștri sârbi... —

D. Dinu Brătianu, șeful partidului guvernamental, și d. G. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri, au fost informați Duminică la Timișoara asupra unei noi lovituri pe care ne-o dau aliații noștri sârbi pe două fronturi: la noi acasă și în Banatul de sub stăpânirea lor. E vorba de convenția noastră școlară cu Jugoslavia. Se știe că până să ajungem la încheierea acestei convenții ne-au trebuit ani de tratative, până s'ajungem la ratificarea ei am avut nevoie de stăruinți foarte înalte, iar acum se pare că suntem nevoiți a renunța la iluzia că vom ajunge la o echitabilă punere în aplicare a ei.

Sârbi vor, pe lângă învățătorii pe care îi au mai demult la noi, încă un număr de 37 forțe didactice, cu toate că numărul populației sârbești este infim în România, și ne oferă nouă, pentru Banatul jugoslav, de unde ne-au izgonit toți învățătorii, numai 14 locuri în învățământul primar, deși numărul populației românești din acel colț de țară ce ni s'a răpît, e întreit față de cel al populației sârbești din Clisură, singurul loc unde această populație este mai compactă.

Să nu-ți faci cruce de asemenea alianță și prietenie?

Am spus d-lui N. Titulescu, tot prin coloanele *Ecoului*, pe vremea când s'au început la Belgrad tratative pentru aranjarea chestiunilor pendente între noi și Jugoslavia, că nici d-sa nu va fi în stare să iasă la cale cu sârbi, cu toată diplomația, cu tot strălucitul d-sale talent, cu toate marile servicii pe care le-a adus foarte adesea și Jugoslaviei, în calitatea d-sale de ambasador al Micii Înțelegeri. Spuneam aceasta bazați pe două considerațiuni foarte simple: sârbi sunt un popor din cale afară de șovin, — mult mai șovini decât ungurii, — și această meteahnă a lor îi va împiedeca să acorde românilor din Jugoslavia (pe care și-au propus să-i sârbizeze) dreptul de a se instrui în limba lor numai de dragul echității și al talentului diplomatic al d-lui N. Titulescu.

Sârbi ar ceda numai în fața forței.

Și cum, în actuala situație internațională nici vorbă nu poate fi de așa ceva...

D. N. Titulescu, căruia i s'a vorbit și de alții acest limbaj, s'a legănat mereu în iluzia că-i va îndupleca pe „aliați” să recunoască evidența și să admită ceea ce e drept a se admite. D-sa a reușit pe jumătate: a încheiat cu ei o convenție școlară.

Chestiunea este acumă că această convenție, care se spune că este foarte bună, nu poate fi aplicată, — adică sârbi vor să ne-o aplice numai nouă în litera și spiritul ei adevărat, iar în ceea ce-i privește, ar dori să-i lăsăm mai bine în pace.

Proporția de 14 și 37 asta dovedește. Este semnul inspăimântător al îndărătniciei sârbești, care nu se închină nici în fața dreptății, nici în fața considerațiunilor

de alianță și prietenie, ci și merge drumul ei pieziș, drumul care pe noi ne provoacă și ne rănește, dându-ne dreptul de a ne pune în gardă și de a riposta.

Iluziilor d-lui N. Titulescu într-o îndreptare a aliaților noștri, guvernul României e dator să o pună, de urgență, — fiindcă ne apropiem cu pași repezi de începutul noului an școlar, — câteva dușuri reci, menite a trezi pe sârbi din megalomania lor.

În definitiv, azi ne guvernează partidul liberal, — și acest partid nu are voie să uite cum a trântit Ionel Brătianu ușile conferinței de pace când sârbi au ridicat pretenții nejustificate asupra Banatului.

George Luca

Un bilanț al reformei agrare

Ne place să ne lăudăm la fiecare pas că suntem țara care a făcut cea mai mare reformă socială: reforma agrară, dar afară de doi, trei inițiați din minister, poate nimeni nu știe cu ce ne lăudăm.

Iată de ce e foarte binevenit bilanțul ce-l publică d. C. Bogdan relativ la situația din 201 comune timișene. Aflăm din acest bilanț:

Că s'au improprîțăriți 23439 de români, reprezentând 59.56% dintre improprîțăriți, cu 73491 iugăre, reprezentând un procent de 66.77. Că 3835 români au vândut din acest pământ cumpărat 13.34%, adică 9807 iugăre. Și că, în schimb, din pământul ce s'a distribuit prin reforma agrară s'a cumpărat de către 3780 români 10422 iugăre, deci averea națională n'a scăzut prin vânzările autorizate de legea dela 1929. Lipsese însă o altă statistică: care să arate, cât din acest pământ cumpărat a ajuns în mâinile românilor lipsiți, și cât a ajuns în mâinile chiburilor.

Aflăm apoi:

Că s'au improprîțăriți 7568 germani (19.23%) cu 16.134 iugăre (14.54%), că 995 germani au vândut din acest pământ 11.66%, adică 1881 iugăre, și că din pământul distribuit prin reforma agrară au fost cumpărate de 1300 germani 3064 iugăre, deci aproape de două ori cât au vândut germanii.

Că au fost improprîțăriți 3589 unguri (9.13%), cu 10185 iugăre (9.13%), și s'au vândut din acest pământ, de către 840 unguri, 2205 iugăre, în schimb 520 de unguri au cumpărat 1249 iugăre.

Că au fost improprîțăriți 3496 sârbi (8.88%), cu 7922 iugăre (7.14%), că 880 de sârbi au vândut din acest pământ 1653 iugăre, și că în schimb au cumpărat dela improprîțăriți

(Continuare în pag. IV).

Situația Ungariei văzută de expertul Ligii Națiunilor

— Un expert care cere înăsprirea fiscalității: cel din România. Și unul care propune reducerea impozitelor: cel din Ungaria —

BUDAPESTA, 7. (Dela corespondentul nostru). — Expertul ce-l are Societatea Națiunilor în Ungaria, similar expertilor străini ce vin mereu pe capul României, și-a publicat acum darea de seamă făcută Genevei relativ la situația Ungariei.

E un raport interesant și prin datele ce le conține și prin concluzia la care ajunge, deci e bine să fie cunoscut și lumii românești.

Se arată în acest raport că încasările au fost în exercițiul bugetar 1933-34 cu 49 milioane și jumătate de pengő mai mari decât în anul precedent, iar deficitul pe ultimele trei luni a fost de 38 de milioane. Plusul de încasări se datorește numai în mică măsură recoltei bune a anului trecut, 23.4 milioane din acest plus e rezultat din impozite. Raportul expertului constată, anume, că fiscalitatea a ajuns în Ungaria la apogeu, fără ca, totuși, să se fi putut încasa mare parte a restanțelor. Acestea — restanțele — s'au redus prin achitare cu vreo sută de milioane de pengő, mai rămânând neincasate vreo 200 de milioane. Plusul arătat nu se datorește deci numai plății unei părți din restanțe și plății impozitu-

lui curent. Expertul arată că odată cu înăsprirea fiscalității, s'au majorat și unele impozite, și de altă parte s'au mai înființat impozite noi.

Firește, într'un asemenea raport nu poate fi vorba decât de impozitele fățișe. Despre impozitele indirecte percepute n'are scop iredentist nu e nici pomeneală. Deci adevărata fiscalitate ungurească nu reiese din cele de mai sus. Trebuie să se mai adauge la constatările expertului impozitele indirecte, sumedenia de taxe ce se iau exclusiv pentru scopuri iredentiste.

Raportul expertului arată în continuare că situația economică a țării e n'general stagnantă, dar viețea s'a scumpit mult, deși era scumpă și mai n'ainte. Indexul vital s'a urcat dela 89.3 la 92.1. Pâinea en-detail s'a scumpit cu 15%. Datoriile externe și internă a crescut cu 18%, și face astăzi 577.7 milioane pengő.

Recolta anului acestuia este n'cel mai bun caz mediocră. Prețurile interne sunt urcate, în schimb cele oferite pe piața străină sunt mici. Exportul de animale — care era una din principalele resurse de venituri — scade mereu. O oareca-

re creștere s'a remarcat numai la exportul de cereale în Italia, dar nici acest capitol n'a corespuns așteptărilor ce s'au legat de faimoasa convenție semnată de Gömbös la Roma.

Precum se constată din cele de mai sus, situația Ungariei, departe de a fi așa precum ar reieși din plusul încasărilor, este tot mai gravă: Impozite mari și multe, viețea tot mai scumpă, datoriile tot mai mare!

Expertul genevez conchide deci că trebuie ușurată fiscalitatea, trebuiesc reduse impozitele. Iată deci și un expert cu tragere de inimă! Gândiți-vă numai la expertii ce vin pe capul României, cari nu se pricep la nimic altceva decât să pretindă majorări de impozite și reduceri de funcționari!

Firește, din raportul expertului din Ungaria lipsește principalul lucru ce trebuia arătat: natura iredentistă a cheltuielilor cari impun guvernului maghiar fiscalitatea excesivă. Se dovedește încă odată că Societatea Națiunilor se pricepe al dracului să extermine gemenii războaielor viitoare.

Pe marginea evenimentelor politice dela Timișoara

— Intre d-nii Dinu Brătianu și G. Tătărescu —

Tensiunea dela centru și gafele din provincie

Comentând evenimentele politice consumate Duminică la Timișoara, toate zările din Capitală sunt de acord că între șeful partidului liberal, d. Dinu Brătianu, și între șeful guvernului liberal, d. G. Tătărescu, există serioase divergențe în privința felului cum ar trebui să guverneze echipa ministerială emanată din sânul acestui partid. Aceste divergențe se pot de altfel ușor verifica citind discursurile d-lor Dinu Brătianu și G. Tătărescu, rostite la clubul liberal dela hotelul Ferdinand, înainte de conferința ministerială dela prefectură.

Cauze și efecte

Tensiunea dintre șeful partidului și șeful guvernului liberal, — tensiune care datează, în bună parte, dinainte chiar de constituirea gu-

vernului Tătărescu, — fiind cunoscută și organizațiilor din provincie, era fatală ca cei însărcinați cu întocmirea programului dela Timișoara să comită anumite exagerări, de teama de a nu trezi nici susceptibilitatea șefului partidului, nici pe aceea a șefului guvernului.

Dacă Sâmbătă și Duminică aceste exagerări s'au transformat pe alocurea în mici catastrofe, vina este a se atribui numai lipsei de diplomație a celui ce a întocmit programul dela Timișoara: d. prefect dr. Dimitrie Nistor. Evident însă că și d-sa poate avea o scuză: n'a putut oferi omul ceea ce nu are...

Cine a întocmit programul?

În adevăr, programul dela Timișoara a fost întocmit de d.

prefect Nistor. D-sa a recunoscut acest lucru pe peronul gării „Domnița Elena”, Sâmbătă seara, la sosirea d-lui Dinu Brătianu. Și, recunoscându-l, se pare că urmărea să se cam vâre sub pielea d-lui Lapedatu, — despre care se credea că a doua zi, Duminică, va fi proclamat șef și asupra Banatului liberal. Lurcrurile s'au întâmplat cam așa: după ce s'au rostit, la descinderea d-lui Dinu Brătianu din tren, discursurile de rigoare, d. Lapedatu s'a adresat în general frunțașilor liberali localnici:

— Ei, și acumă unde mergem?

Și s'a auzit imediat răspunsul prefectului:

— În oraș. La ora 9 seara avem masa intimă. Programul l-am întocmit după cum l-am stabilit cu dv. la București, d-le ministru.

(Continuare în pagina IV-a).

De toate și amestecate...

Ecouri

Iarși apărarea muncii naționale în practică... Un vizitator al stațiunii balneare Eforia dă alarma că Eforia începe să nu mai fie românească. Nu numai vizitatorii se recrutează tot mai mult dintre străini, ci și mâna de lucru, și mâna care stăpânește acolo, e pe zi ce trece tot mai neromânească. În speță: Eforia se ungerizează, devine în așa de mare măsură o colonie ungurească, încât și ajutorul de primar i-i astăzi maghiar. Se fac acolo construcții, și au fost date pe mâna unei societăți ungurești din București, Székely-Réthy et comp., care boicotează mâna de lucru românească și angajează numai unguri. Inginerii, antreprenorii, lucrătorii, sunt unguri. Frizerii și toți ceilalți meseriași sunt unguri. Etnicul stabil al coloniei este în preponderanță unguresc, și pentruca ungerizarea să nu mai stopeze, societatea Székely-Réthy s'a nvrătit de a pus la primărie ajutor de primar maghiar. Ce va mai urma, e lesne de nțeleș.

Cazul acesta dela Eforie nu-i un caz singular. În nenumărate părți ale vechiului regat au pătruns ungurii, și dacă faptul în sine n'ar fi alarmant ci dimpotrivă, e în schimb demn de reținut că pretutindeni pe unde se colonizează acești oameni, dispare un prilej de muncă pentru români. Fiindcă același exclusivism care-i caracterizează în Ardeal — sau dacă s de peste graniță, la ei acasă — îl duc și acolo. Alături de ei nu încap decât unguș sau minoritar, de îndatăce li s'a dat pe mână o inițiativă oarecare. Se organizează deci acolo pe baze naționale, încât departe de a fi pentru noi un câștig dislocarea lor din Ardeal, poate să însemne o pierdere. O pierdere în primul rând din motivul că se readuc la matca șovinistă toți

Cetiți și răspândiți
„ECOUL”

Revizionismul maghiar și restaurarea habsburgilor

Ungaria nu se astâmpără și nu știm când vor epuiza gazetele de peste graniță campania revizionistă — fie zis între noi — e un fel de vacă de muls, o chestiune care, dacă nu le folosește la altceva, le furnizează material atunci când sunt în pană.

Dar nu numai ziarul se ocupă de această chestiune, ci toate mijloacele ce le stau la îndemână vecinilor noștri, sunt utilizate pentru mistificarea opiniei celor ce vor să-i asculte, și pentru a-și pleda o cauză pe care îndrăznesc s'o creadă îndreptățită. În fiecare zi se poate citi, sau se poate auzi la radio câte-o aserțiune cu scop compromițător în ce ne privește. Se comentează fapte de domeniul fanteziei pe cari ei le pun în căruța noastră pentru a ne pune într'o lumină defavorabilă.

Dar la ei

Ținem însă să arătăm câteva fapte cari vor reliefa într-una câtuși de diferență dintre cele ce se petrec la ei, și la noi.

Așa de exemplu, e destul de elocvent cazul — ajuns înaintea consiliului de război — al

acei unguri cari se daseră pe brazdă în decursul anilor petrecuți dincolo de Carpați. Ne-am oprit la cazul acesta ai maghiarizării Eforiei, ca să mărăstărim odată asupra mării cheslăniuni a protecției muncii românești. În fața exclusivismului minoritar, care înlătură sistematic dela orice posibilitate de afirmare de sine pe români, se impune o solidaritate românească la fel, începând cu oficialitățile, cari au datoria să se trezească la realitate până nu-i prea târziu.

Prinderea unui excroc din București la Timișoara

Eri dimineată, pela orele 11, poliția timișoreană a arestat din cafeneaua „Lloyd“, în urma unui ordin telefonic al siguranței generale din București, pe Samuel Wezler, zis „Puiu“, zis „inginer Vlădescu“, acuzat de excrocherie și furt.

Asupra lui s'a găsit suma de 16.300 lei.

E un tip înalt, brunet, foarte simpatic și elegant; cunoaște bine limba germană și ceva franceză.

Născut la Găești, județul Dâmbovița, a urmat șapte clase de liceu la București, — cum susține el, — pe urmă, murindu-i părintele și nemai-având bani cu ce să nvețe mai departe, a intrat la societatea „Leonida & Co“ ca vânzător. Ceva mai târziu, fiind licențiat din serviciu, s'a făcut șofer. E căsătorit și are 28 ani.

Intrebat de-un reporter al nostru... „cu ce ocazie se află la Timișoara“, a răspuns zămbind, că a venit să se recreeze...

El va fi trimis la București, pentru completarea cercetărilor, după cari desigur, va avea timp destul să se recreze la Văcărești.

unui locotenent din Kecskemét. Acest reprezentant al eroismului și jertfei ce va cădea mâine pentru „dreptatea cauzei unui popor nedreptățit“ (?), a ciopârțit cu sabia pe un biet țaran și pe un mic proprietar pentru că — fiți atenți — a ridicat praf cu căruța în calea călăreților comandați de... domnul locotenent. Democrație maghiară!!!

Ăsta e patriotismul, dragostea de țară — cine e țara dacă nu cei tăiați de locotenent? — a celor ce-și doresc și alte dobitoace... pe care să le exploateze. Ne miră însă faptul că nu se revoltă această biciuită clasă de jos și că mai cred în balivernele debitate de naivii profilor interesați. Căci iată ce scrie germanul Hans Heinz Ewers în ale sale note de călătorie intitulate „Mit ergenea Anglu“: „nu-mai la poporul maghiar am mai putut constata ficțiuni atât de naive în reconstruirea trecutului său istoric, ca la acest trib sălbatec din Africa“.

Ei însă nu-și dau seama. Urlă mereu după revizuire, fără să-și dea seama că aceasta nu se poate face decât cu

Turul României

— Etapa 2-a —

A doua etapă a Turului României a fost câștigată de brăileanul Cornel Nițescu parcurgând distanța Buzău—Brăila, 110 km., în 21 ore 17 minute 06 secunde, fiind premiat cu cupa Municipiului Brăila. Arădanul Deak Ludovic s'a clasat în locul 7 parcurgând distanța de 110 km. în 4 ore 29 minute 50 secunde.

În urma rezultatului celei de a doua etapă, românul Corneliu Nițescu conduce în clasamentul general.

Divizia Națională

Matchurile de baraj s'au terminat, însă până acum nu se știe noua formulă a Diviziei Naționale. Vom avea tot 2 Divizii sau numai una? Aceasta este problema discutată în ultimele ședințe ale consiliului federal. Până acum se știe că sigur funcționarea unei singure Divizii formată din 12 echipe.

Viitoarea întrunire a consiliului federal va fi în 25 August.

Până atunci secretarul Federației lucrează la întocmirea unui proiect de crearea unei noi Divizii Naționale B, în care ar intra tot 12 echipe ca și în prima formație divizionară.

Diviza Națională B, ar cuprinde echipele învinse în barajuri, echipele retrogradate fără baraj precum și doi sau trei campioni de district.

Ripensia CAT comb-Dacia-Unirea 7:1 (4:0)

Foștii campioni au susținut al doilea match în Brăila învingând cu justetă pe Dacia Unirea.

Ripensia a jucat în formația: Conrad, — Nemet, Havas, — Bindea, Koho, Lăcătuș, — Lazăr, Korony, Possak, Hoksary și Dobai. Ripensia a produs un joc foarte frumos.

armele, și mai ales, nu se întreabă dacă-și poate asuma răspunderea provocării unui nou război european. Și-apoi este sigură Ungaria că un măcel îi va aduce cu siguranță modificarea hotarelor? Greșelile se răzbuună domnilor revizionști!

„Război și pace“

este un album editat de „Pesti Hirlap“. A fost bine răspândit acest album care e precedat de o prefață demnă de a fi citată: „Voi cari citiți aceste rânduri sunteți o celulă a creierului universal cu care neamul omenesc se judecă; sunteți o fibră în sistemul nervos cu care omenirea simte.“

„Nu puteți fi indiferenți față de faptul că prostia bărbăților de stat și a diplomaților a adus în mizerie, sclăvie și suferințe fără de sfârșit populațiunea de pe marile teritorii din Europa, care era liberă, cultă și în bunăstare.“

„Voi puteți închide ochiul în fața realității, căci disperarea acumulată în sufletele milioanelor de oameni, tulbură pacea mondială și prin urmare, liniștea și viitorul familiei voastre.“

„Nu credeți, după acestea, că impliniți o datorie omenească

Goalurile au fost marcate de Korony 3, Hoksary 2, Possak și Dobai.

Rapid (Timișoara)—Radnitzky 6:2 (1:1)

Vârșet, 7. Formația șvabilor din Timișoara fiind plecată într'un turneu prin Iugoslavia a învins la Vârșet formația locală Radnitzky cu un scor sever prin goalurile marcate de Witye 3, Bürg 2 și Lenner. În formația timișorenilor a jucat Bürg Ioan care până acum a activat într'un club din Germania figurând și în selecționata Germaniei de Sud iar acum s'a stabilit definitiv la Timișoara.

Ecouri sportive:

În matchul cu Admira din Viena, Venus va juca în formația: Lăpușneanu, — Sfera, Albu, — Bărbulescu, Eisenbeisser, Actis, — Vogl, Vălcovii, Stanciu.

Echiperii armatei române au început antrenamentul și vor juca 2 nocturne cu Venus și Juventus.

ASR Principele Nicolae și-a anunțat participarea la concursul de coastă organizat de ACRR Duminecă 12 August la Sinaia cu două automobile, și anume un „Bugatti“ de curse și un automobil de turism marca „Nicolae Cristodor“.

Deasemeni M. S. Regele a binevoit să dubleze premiile inițiale oferite de ACRR pentru clasamentul general, astfel că premiul I a devenit 20.000 lei, al II-lea de 10.000 lei și al III-lea de 6000 lei.

Biti

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Vieța sportivă

Cinematograf

CENTRAL

Programul de azi:
Claudette Colbert,
Friedrich March

Dragoste în sângerată

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:
Repriză!

FIORI TINEREȚEI

Constance Benett,
Ben Lyon

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Programul de azi:
La orele 7.15 și 9.15.

Acoperiș deschis!
Sala plăcut răcorită!

Szöke Szakáll,
Verebes Ernő,
Victor de Kowa

A fost odată un muzicant

VINE!
Fecioarele de azi

Film modern cu sport și humor

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

geri? 5. Se mai poate amâna sîs'area luptei distrugătoare economice din bazinul dunărean?

These are the questions!

Și vă imaginați acum răspunsuri!

Mai adăugați apoi svonul lansat de politicienii și magnații unguri, svon care vrea să ne facă să credem — pe noi și pe alții — că restaurându-se regalitatea în Ungaria, fostele minorități din teritoriile deslipite se vor reintoarce la Ungaria.

Cu tot conflictul din 1921 dintre trupele colonelului Ostenburg și ale guvernului, e bine cunoscut că astăzi masele largi nu simpatizează cu restaurarea habsburgilor, mai ales ungurii reformiști cari nu pot uita amara aspirare a habsburgilor dela Viena.

Conducătorii Ungariei însă nu știu acomoda cu situația istorică creată de terminarea războiului și cu noua ordine europeană.

Credem că-i inutil să le mai argumentăm nedreptatea și inutilitatea svărcolirilor lor, dar dacă ei o vor, le vom arăta că „de n'am luat nimic în dar noi vom fi trăsnet pe hotar“.

R. Filimon

Dela 1 August program senzational

Johnnys Giovanni, duet de dans acrobatic Mați Lafayete, Halmágy Karr, Ritta Renny, Marcela Fortuna la barul

Madár Arad

Pro Arad

Vieța învățătorescă

Pentru o estetică a orașului

Hala de vechituri. — Piața peștelui. — Cum sunt azi și cum ar trebui să fie. — Insemnări pe marginea unui raport —

Note pentru un reportaj asupra Aradului —

Aradul nostru, e — în centru numai — unul din cele mai frumoase orașe din Ardeal. Străzi largi, cu respirație largă, un bulevard cu trei locuri pentru trăsuri, străjuite de pomi cu coroana mare, îi dau un aspect aristocratic. Casele, de diverse mărimi ce se'nșiruie unele lângă altele ca mărgelile unei salbe, se armonizează perfect, dându-i un aer de liniște netulburată de agitațiile marilor orașe comerciale.

Dar aceasta — repetăm încă odată — numai în centru, adică dela gară până la Teatrul Comunal.

La periferii, — și nu vorbim deloc de suburbiile Pârnea, Șega, Gai, Bujac, Micălața, Grădiște și Câmpul Libertății — situația este, nu scandalosă, ci rușinoasă, după cum se va vedea din cele de mai jos.

Hala de vechituri

Știe oricine, că în partea dinspre Aradul-Nou, este o piață, pavată cu piatră, unde în fiecare dimineață, și mai cu seamă Vinerea și Duminica se adună și se expun toate vechiturile din oraș. Vechiturile bogătașilor, alături de zdrențele săracilor. Se găsesc aici dela romanele polițiste cu paginile unse de prea multa circulație — ce focar de răspândire a microbilor — până la masa de scris cu picioare subțiri și mapă de postav roșu. Haine, foarfeci, patefoane, mașini de spirt, ciorapi, pantofi, pălării, ștergare, săpun; toate înșiruite pe trotuar, sau amestecate claie peste grămadă și exalând un miros de mușcălață, de rânzezeală. Oamenii torfolesc ca furnicile, închinându-se șoseaua dinspre Timișoara. Automobilele și celelalte vechicule trebuie să meargă la pas și cu mare grijă, ca să nu strivească vre'un nenorocit venit să-și cumpere o haină pentru iarnă, sau să-și vândă penultimul pantalon ca să-și poată liniști stomacul pentru câteva zile.

Hala de vechituri, privită din acest punct de vedere, este o instituție socială și este considerată astfel în toate orașele. Inșă, cum ea reprezintă termometrul estetic al unui oraș, este așezată în locurile ferite de ochii vizitatorilor. La noi în Arad, ea este așezată într'un loc foarte rău: pe drumul Timișorilor.

Toți acei cari vin dela Timișoara la Arad cu automobilele — și în fiecare zi sunt câteva zeci — întâi și întâi dau ochi cu mizeria expusă în Hala de vechituri. Această înaintea de masă, după masă,

locul vechiturilor este ocupat de căruțele oamenilor ce așteaptă să le pice vre-un transport de lemne, sau de mai știe ce. Și'n așteptare, populează birturile, fac un fel de concursuri de înjurături, cari adeseori se rătăcesc și la adresa trecătorilor nevinovați, cari în felul acesta suferă — pe nedrept — consecințele crizei, care nu vrea să treacă...

Piața Peștelui

Trecând din Hala de vechituri, pe Calea Banatului spre oraș, vizitatorul dă în piața Peștelui.

Nu știm cine a botezat-o așa, dar nici urmă de pește pe acolo. Poate o fi fost cândva, pentru că deasupra unei case dărăpănate ni se pare că am zărit o rămășiță de firmă.

Piața Peștelui are specialitatea caselor mici, a hrubelor igrasioase, a cărciumilor de un metru pătrat suprafață, a caselor de toleranță care se ridică bătoase și nerușinate asupra clădirilor vecine ce numai prin minune se mai țin. Aici trădește pleava orașului, aici este lumea interlope, a pungășilor și a criminalilor. Aici, în ultimii ani — vă mai aduceți aminte? — s'au comis câteva crime. Victimele: femei de stradă, mobilul: câteva sutare adunate din vinderrea trupului lor.

Toate zidurile ce formează acest cartier, toate zdrențele omenești și vestimentare, sunt într'o murdărie extraordinară. Un miros grozav se răspândește de acolo chiar și ziua. Apoi noaptea, când geamurile și ușile se deschid, locatarii — cari ziua au dormit — ies la stradă, e ceva grozav! Un miros de usturoiu, de mușcălață, combinat cu usturimea mirosului de transpirație, și peste toate acestea tronează mirosul sexualității.

În acest mediu și'n această atmosferă, seara e târg: se oferă spre închiriere trupuri de femei!...

Calea Banatului

Calea Banatului, mai precis o parte din ea, este o hală de vechituri încarcerată în prăvălii, cari debordează pe trotuare o varietate indescribibilă de lucruri. Prăvăliile acestea sunt dărăpănate de parcă ar fi aduse din rămășițele orașului Pompei... Dau străzii un aspect desguștător și de ghetto.

Dimineața, circulația pe această stradă îngustă abia se poate face. P'aici circulă autobusele orașului, cele ce fac

legătura cu Aradul-Nou, p'aici se varsă pe piața Aradului zarzavaturile din grădinile nemților dela Aradul Nou, pe aici se duce și vine lumea dela Hala de vechituri. O circulație fantastică, străjuită de cărciumi, prăvălii cu alimente, lemne, cărbuni, pește, oleiuri, frizerii, etc.

Și pe strada aceasta, simpatice prin varietate când e goală și scârboasă când e plină, trec toți acei ce vin dela Timișoara...

Impresia ce li se face despre Arad, trecând prin Hala de vechituri, prin vecinătatea pieții Peștelui și prin această cale a Banatului, nu ne o putem închipui.

Știm însă ce impresie plăcută ne-a făcut Timișoara, când am intrat în ea cu automobilul dinspre Arad. Curată, drumul bine pavat, larg și nici urmă de mizerie. Că este mizerie și la Timișoara, nu ne indoim deloc, dar desigur că este plasată în altă parte, ferită, ca sentimentul estetic și ochii călătorului să nu sufere.

Și pe-alături

Pe străzile alăturate celor descrise mai sus, situația se prezintă — și desigur pare ciudat — cu mult mai bine. Sunt mai curate, mai îngrijite, încât ni se pare că mizeria s'a concentrat numai în aceste prime puncte de contact al vizitatorului cu orașul.

Un raport

Intr'o recentă ședință a comisiei interimare, d. prof. Al. Constantinescu, într'un raport asupra așezării trăsurilor celor ce vin la piața Aradului, a atins — dar numai tangențial — această chestiune.

Noi credem, că problema estetizării orașului ar trebui temeinic studiată. Hala de vechituri cu anexele ei din Piața Peștelui și Calea Banatului ar trebui mutate în altă parte, iar proprietarii imobilelor — cari se'mbogățesc din exploatarea mizeriei umane — să fie obligați să facă reparațiunile necesare pentru aducerea caselor într'o stare decentă sau exproprierea lor pentru utilitate publică.

Și pentru a fi complecși, în reportajele viitoare vom arăta și alte părți rușinoase ale frumosului nostru Arad, de care nu se'ngrijește nimeni, și care e întocmai ca femeia, rujată, pudrată depilată, dar extrem de murdară pe tot restul corpului...
Radu Baltag

In chestia cercurilor culturale

În scopul perfecționării membrilor corpului didactic primar prin lege li s'au înființat conferințe regionale și cercuri culturale.

Conferințele regionale sunt foarte rari câtă vreme cercurile culturale se țin în fiecare lună a anului școlar, grupând pe învățătorii dela 6—8 școli. Nu voi încerca a defini rostul acestor cercuri, fiind dovedit cu prisosință prin însuși legiferare. Latura de nemulțumire care preocupă sensul acestui articol și de care voiesc a mă ocupa, e chestiunea deplasărilor la aceste cercuri. Se spune în lege că „participarea la conferințele generale și la cercurile culturale, este obligatorie pentru toți membrii corpului didactic primar. Absența nemotivată sau repetată, atrage după sine reținerea salariului pe o zi și eventuale pedepse disciplinare”. Pe lângă sensul ideal a acestor cercuri în fapt ar trebui să se țină seama că deplasarea învățătorilor la aceste cercuri se face ca și în interes de serviciu, fapt ce îndreptățește pe învățători să-și pretindă măcar cheltuielile de deplasare dacă nu o diurnă cum se dă oricărui funcționar al statului — cu atât mai mult că scopul acestor cercuri e acela al ridicării culturale a poporului. Și dacă pentru agenții electorali care au cutreierat satele noastre dela războiu până azi și le mai cutreieră s'au

înscris și se înscriu astfel de diurne, ne întrebăm de ce n'am fi și noi îndreptățiți la restituirea cheltuielilor. Nu cerem ca aceste sume să fie înscrise direct în bugetul ministerului, dar să lase a fi înscrise în bugetul fiecărei școli. La prea mari recompensări nu ne așteptăm decât doară ne mulțumim cu recunoștința poporului.

Pentru că adevăratul rost al cercurilor culturale este acela de a propaga cultura în marea masă a poporului și deci un neprecupețit concurs și beneficiu ordinii de Stat, ar fi cel puțin uman să se pună la dispoziția învățătorilor mijloace de deplasare fără să-i coste din sărăcăciosul lor buget.

Cu mijlocul acesta s'ar ajunge ca cercurile culturale să adune cu mai multă dragoste pe membrii corpului didactic, iar activitatea ce se va depune va fi plecată din mai mult suflet.

Dacă noi ne străduim zi de zi ca drumul pe căile tainice ale culturii să fie cunoscut și urmat cu plăcere, suntem îndreptățiți a cere ca aceste cercuri culturale să fie frecventate de noi cu plăcere, nu numai siliți de slova rigidă a unui articol de lege. Cerem deci să ni se înscrie în bugetele școlare speșele de deplasare la aceste cercuri culturale.

Ioan Balaban inv.

Crima dela Sânicolaul-Mic

Își împușcă sora la beție

Glogoviceanu Vasile din Sân-Nicolaul-Mic, jud. Timiș, întorcându-se ieri acasă dela cărciumă, s'a luat la ceartă cu sora-sa măritată Andriș Luceștia, care apoi a împușcat-o.

Se crede că cearta s'a iscat din cauza unei moșteniri.

La azuzul împușcării, vecinii au alergat în casa lui Glogoviceanu și au găsit pe sora-sa plină de sânge, sbătându-se în chinuri, iar pe criminal, într'o stare de surescitare, înspăimântat de fapta sa.

Rănita a fost transportată la spitalul județean din Arad, iar Glogoviceanu a fost predat jandarmilor, cărora li-a declarat că întorcându-se acasă, a fost primit cu vorbe dojenitoare de sora-sa. El a intrat în casă, dar ea a venit la geam, l-a spart cu un topor pe care-l avea în mână. El s'a speriat la vederea toporului și fiindu-i teamă, s'a dus să ia revolverul. Apoi a ieșit afară și a tras. El a mai adăugat apoi că n'a vrut să tragă, nici el nu știe cum a apăsât pe trăgaci.

Prelungirea contractului Uzinei Electrice

Comisia interimară a municipiului a numit în ședința sa de ieri o comisie, care să trateze cu uzinele electrice, pe baza legii votată la sfârșitul sesiunii parlamentare trecute, prelungirea contractului celor are cu uzinele primăria Aradului. Din comisie fac parte d-nii Al. Constantinescu, dr. Vicaș și Ladislau Vigyazo, ca delegați ai comisiei interimare, iar ca experți d-nii Traian Trimbițoni, ing. Mureșan, ing. Șincai, juriconsultul Carol Ieșgi și ing. Bakonyi și Klein.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 27 August 1934 ora 16, se va ține în localul liceului „Moise Nicoară” Arad, licitație publică pentru lucrări de împrejmuire, amenajări și îmbunătățiri necesare liceului.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88-110 inclusiv din legea contabilității publice, regulamentului O. C. L. și normele publicate în Mon. Oficial Nr. 127 din 4 Iulie 1931.

Toate persoanele care vor lua parte la licitație vor depune pe lângă ofertă și garanție de 5%, din valoarea furniturii oferite, iar oferta se va face numai în conformitate cu caetele de sarcini, care pot fi văzute zilnic dela ora 8-13 la Secretariatul liceului.

Arad, la 8 August 1934.
Nr. 2299. Comitetul școlar al liceului „Moise Nicoară” Arad.

Teatrul Banatului de sub direcțiunea d-nei Marloara Cinschi, angajează domnișoare și tineri cu voce pentru cor și balet.

Informațiuni se pot lua în fiecare zi la biroul teatrului comunal din Timișoara, între orele 10—13 și 16—19.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂMURI PE ÎNTREG GLOBUL

Pe marginea evenimentelor politice dela Timișoara

(Urmare din pag. I-a).

Cu dumneavoastră, domnule ministru: adică cu d. Lapedatu. Iar alături de prefectul care făcea această mărturisire (poate că l-a luat gura pe dinainte) se găsea d. dr. Avram Imbroane, șeful organizației din Timiș-Torontal și șeful prefectului: adică omul după ale cărui îndrumări trebuia întocmit programul dela Timișoara.

Totuși, vedeți că programul a fost stabilit după sugestiile d-lui Lapedatu, — care se tot visează șef și asupra Bănățului, — iar prefectul slugarnic, care manifestează față de d. dr. Avram Imbroane un devotament ipocrit și de circumstanță, prefectul care merge cu... capul în două și chiar mai multe lunturi, a consimțit să treacă în acest program toate trăznăile ministrului dela Cluj.

Surpriza cea mare

Culmea trăznăilor acestui program a fost incartirarea d-lui Dinu Brătianu. Normal ar fi fost ca șeful partidului liberal să fie tras la un hotel. Dar nu: d. Dinu Brătianu a fost dus la o casă particulară. (Vorbă d-lui Avram Nicolau: camerele și cafelele turcești dela Ferdinand sunt bune numai în opoziție...). Acum, dacă era neapărat de lipsă ca d. Dinu Brătianu să fie găzduit în casă particulară, era mai caleavalea dacă mergea la d. dr. Avram Imbroane, șeful organizației. Inșă n'a fost dus acolo, ci la un omuleț politic de o greutate specifică egală cu a aerului, la d. Cosma junior. Ce reprezintă în politica liberală d. Cosma junior? Nimic! Este pur și simplu nepotul unui alt Cosma, vag ministru într'un cabinet liberal de după Unire, cocotat la această demnitate pe baza unicului merit că a devenit liberal pe vremea când aceștia nu prea reușiau să câștige aderenți în Transilvania, scos mai apoi din cabinetul lui Ionel Brătianu pentru că s'a evidențiat nulitatea lui, și mort cu câțiva ani în urmă, de o boală care se numea pe vremea aceea *timișianită* (adică hoțiile dela banca „Timișiana”, unde defunctul fusese președinte al consiliului de administrație). Acesta este omulețul politic Cosma junior, nepotul lui Cosma pe al cărui nume i s'a spus d-lui Dinu Brătianu că s'a clădit tradiția liberală în Bănat, când de fapt numele de Cosma a făcut să stagneze ani de zile organizarea unei citadele liberale în aceste părți ale țării.

Gafa ce s'a făcut cu incartirarea d-lui Dinu Brătianu într-o casă unde n'avea ce căuta, s'a comentat mult în cercurile politice timișorene. Unii pretindeau a ști că acasă la juniorul nulitate d. Dinu Brătianu a avut o tainică întrevedere cu câțiva așa zisi „vechi liberali”, cari s'au compromis atât de mult încât se compromite și partidul dacă mai este cu ei în arenă. Natural că nu poate presupune nimeni despre d. Dinu Brătianu că ar fi atât de lipsit de discernământ politic, încât să admită o asemenea tainică întâlnire, dar totuși a fost posibil acest zvon neplăcut, datorită numai gafei d-lor Lapedatu și dr. Nistor, care au fost de părere că d. Dinu Brătianu poate dormi acolo unde n'ar fi trebuit să

doarmă. Și a mai prins acest penibil și mincinos zvon și din cauză că omulețul Cosmanimic se umflă în pene pe chestiunea înaltului său oaspe mai al dracului decât pe orice chestiune (și numai noi știm cum se umflă în pene omulețul pe orice fleac de chestiune), lăsând chiar să se creadă că palatul său din strada Caragiale (moștenit, moștenit!) a fost de fapt teatrul unor evenimente care nu se pot mărturisi în public.

În realitate însă, n'a fost nimic. În realitate a fost numai gafa prefectului dr. Nistor, care s'a pretat a fi unealta capriciilor cu colorit de hegemonie politică a d-lui Lapedatu. Amândoi la un loc, n'au reușit decât să pună prezența d-lui Dinu Brătianu la Timișoara într-o postură care alimentă penibile discuții între amatorii de nimicuri politice.

Cele două mese

Și dacă d. prefect dr. Nistor a ținut să precizeze în auzul tuturor că programul l-a întocmit d-sa, după îndrumările d-lui Lapedatu, tot d-sale și d-lui Lapedatu trebuie să li se atribue și gafa celor două mese din ziua de Duminică: una la orele 1 p. m. în onoarea d-lui Dinu Brătianu, și alta la orele 1.30 p. m. în onoarea d-lui Tătărescu și a membrilor guvernului. Una la „Lloyd”, alta la prefectura județului.

De ce două mese?

Domnul om politic gurăcască, discutând chestiunea aceasta cu d. om politic Vorbă-goală, pretindea că lucrul acesta nu e impus de nici un protocol politic, ci s'au aranjat cele două mese numai de teamă ca d-nii Dinu Brătianu și G. Tătărescu să fie cât mai izolați unul de celălalt, ca nu cumva întâlnindu-se în Timișoara să se ia de păr... — Lapedatu și prefectul Nistor sunt deștepti, mă, au știut ei cum trebuiesc aranjate lucrurile ca să fie bine, — spunea Vorbă-goală către Gurăcască.

Noroc că au prins de veste la timp atât d. Brătianu cât și d. Tătărescu de gafa organizatorilor și de comentariile cafelelei politice. Prințând de veste, ei s'au decis să mănânce la un loc, — contra voinței d-lor Lapedatu și dr. Nistor, — și am văzut că lucrul acesta a fost posibil...

Cei ce au pus în program două mese, n'au crezut că ar fi posibil așa ceva?

Nici o disensiune!

In organizația liberală din Timiș-Torontal nu mai există nici o disensiune.

De lucrul acesta s'a putut convinge personal d. Dinu Brătianu, nu numai din gura președintelui dr. Avram Imbroane, sau a partizanilor săi devotați d-nii Savii, Brazei și Coman, ci și din gura unora care au ridicat într'un timp steag de răzvrățire: Lața, pâr. Golumba, etc.

Partidul liberal și d. Dinu Brătianu, șeful acestui partid, se bucură de unitatea perfectă la care a ajuns organizația din Timiș-Torontal, după cum se bucură și orice

observator obiectiv al situației, pentru că e bine să mai reducem numărul bisericuțelor politice.

S'o fi bucurând oare și d. prefect dr. Nistor?

Întrebarea își are rostul ei, nu numai în urma lucrărilor puse la cale în culise contra d-lui dr. Avram Imbroane, cu d. ministru Lapedatu și cu omulețul Cosmanimic, ci și pentru că sunt binecunoscute încercările prefectului de a lua locul d-lui dr. Avram Imbroane, pe vremea când acesta avea pe răzvrățiți împotriva d-sale, iar prefectul dr. Nistor îl sâpa cordial pe unde putea...

Floroiu...

O notă bună pentru curajul și francheța părintelui Traian Golumba. D. Dinu Brătianu a auzit din gura d-sale, la ședința delegației permanente, ceea ce e bine să știe oricare partid politic: Bănatul nu e colonie, aici nu pot fi trimiși diverșii protejați dela centru după mandate și după consilii de administrație.

— Floroiu! Floroiu! — au strigat câteva voci din sală. Era numele ilustrului necunoscut pe care l-a trimis centrul să ia mandat la Timișoara, iar acum d. Dinu Brătianu s'a dus să-l instaleze în consiliul de administrație al Reșiței.

Bravo, părinte Golumba! Durerea exprimată de sfinția ta, e durerea unei provincii întregi.

D. dr. Avram Imbroane a căutat să atenueze ieșirea impetuoasă dar justă a părintelui Golumba, spunând că provincia înțelege să dea mandate și unor trimiși ai centrului, dar numai în număr restrâns și unor oameni cu suprafață politică.

E o formulă.

Și d. dr. Avram Imbroane era dator, în calitate de președinte local și de amfitrion, să împraștie puțin mirosul prafului de pușcă pe care l-a slobozit părintele Golumba.

Repetăm însă că dreptatea e de partea părintelui Golumba, și sfinția sa are felicitările unei provincii întregi pentru că a vorbit la un diapazon înalt, — așa cum cerea cauza pe care a pus-o în discuție.

Incolo, — Bănatul și părțile arădane așteaptă roadele atât de mult trâmbițate ale vizitelor ministeriale de Duminică.

Dacă se vor produce, le vom înregistra cu toată plăcerea.

Un bilanț al reformei agrare

(Urmare din pag. I-a).

tăriși 596 de sârbi 1224 ungări.

Bilanțul acesta s'ar cuveni făcut în fiecare județ, în fiecare oraș. Inșă cu un adaos: să ni se arate, căți proprietăți au rămas depe urma legii dela 1929 fără păământ, fără locul de casă câpătat.

Va găsi d. Bogdan imitatori și 'n județul Aradului, al Bihorului, al Sătmarului și 'n celelalte?

Afaceri tenebroase

Agenti de ai Budapestei vor să ne acapareze și exportul de vite în Italia

Care-i adevăratul scop al soc. pe acțiuni (gratuite!) de transporturi „Ervin Salló” din Timișoara? Institutul național de export și uniunea sindicatelor pentru organizarea exportului de animale să se sesizeze!

Despre „lealitatea” numeroșilor concetățeni din această regiune de țară, cari nu scapă nici o ocazie să submineze până la desființare tot ce i românesc, tot ce interesează vital problemele de superior interes de stat și de neam, „Ecoul” scrie zilnic, aducând exemple sprijinite pe dovezi irefutabile. Dureros, — dar acesta este cruntul, marele adevăr. Cum am vrea să 'nregistrăm numai acte frumoase, de oameni cari înțeleg rostul ospitalității și al libertăților românești! Dovadă stau înregistrările cu atenția cuvenită a tuturor faptelor raționale, — foarte rari, — pe cari le săvârșesc toți aceia cari nu și strâmbă gâtul privind către Budapesta și nu acționează pe pământ românesc din îndemnul ei.

Incepând cu numărul de față trebuie să dăm alarma asupra altui atentat criminal pe care încearcă să-l dea niște agenți ai Budapestei, — de data aceasta împotriva exportului românesc de vite în Italia.

O societate „anonimă” pe acțiuni, ce s'a înființat recent la Timișoara, pentru transporturi și etc., sub numele Ervin Salló e pe punctul de a păgubi economia noastră națională cu circa 8 milioane lei anual, — până va reuși s'o sugrumme definitiv.

Evreul botezat Ervin Salló, (dar totodată și inflăcărat ungar!) înscris ca »exportator» în Sindicatul pentru raționalizarea exportului de animale din Timișoara, muncindu-și creierul cum

să-i prejudicieze mai cu efect pe proștii de valahia găsit soluția: „Să facă și o societate anonimă de transporturi și vânzări pe acțiuni», — pe cari să le ofere gratuit românilor pe ce-i va putea prinde în mreje, să-i vâre în consiliul de administrație.

Și, i-a reușit în parte. A zăpăcit pe câțiva români, dându-le acțiuni fără nici un ban plată: unuia, — de 100.000 lei, altuia, — de 140.000 lei și așa mai departe.

Care-i scopul însă al acestei dârnicii din partea lui Ervin Salló?

La adăpostul numelor de români naivi cari au primit să-i servească de paravan, voiește neo creștinul cu jüdisch Kopf să oblige pe exportatorii români să-și vândă vitele în viitor și în Italia prin interpuși și nu direct. Adică în afară de altele piedici pe cari intenționează să le pună comercianților români, cu concursul comisionerilor și căror reprezentant este, să-i și jupoale de câte 400 lire de vagon!

Dar, despre această informație pe care vrea s'o săvârșească d. Ervin Salló, în intim contact cu interesele Ungariei în exportul de vite în Italia, din lipsă de spațiu, vom continua, pe larg, în numărul de mâine.

Dinu I. Ștefan

Inchirierea teatrului arădan

Nici o chestiune importantă nu s'a desbătut ieri în ședința comisiei interimare a municipiului, afară de aceea a închirierii teatrului cerut pentru stagiunea viitoare de Rona și Szendrei.

În anul trecut când s'a făcut publicație în acest senz. s'au prezentat nu mai puțin de 7 opțiuni. După cum se pune chestiunea însă de către cei doi, ar urma ca alegerea să se facă între ei.

Teatrul se va închiria pe timp de un an aceluia ce va oferi cele mai mari avantajii orașului și publicului.

D. Al. Constantinescu însă susține: Având în vedere că și d. Rona și d. Szendrei sunt arădani cunoscuți de public și cu un drept câștigat față de publicul lor de aci, se impune ca aceștia să fie preferați. Cum însă față de Szendrei orașul trebuie să păstreze sentimente de simpatie și oarecum de menajament, pentru trecutul d-sale și pentru silința pe care și-o dă ca să se menție, iar eforturile mai tinerești și mijloacele mai moderne ale lui Rona trebuie încurajate, ar fi bine ca închirierea cel puțin în principiu, să se aprobe pentru amândoi, ca să nu fie vitregit niciunul, iar al doilea, pentru

motive comerciale cari s'ar rezuma la următoarele: în caz când adversitățile dintre cei doi vor persista, se crează o concurență care va mări spre selecționarea materialului de interpretat și poate și a celui interpretativ, fapt care înseamnă nizuinți menite să mulțumească publicul spectator ridicând moralul spectacolelor și deschizând trupei un real credit și pentru viitor.

În celălalt caz, dacă adică s'ar putea realiza un compromis, sau chiar o alianță definitivă între d-nii Szendrei și Rona, nimic n'ar putea fi mai salutar pentru renumele teatrului maghiar din loc, având în vedere că prin munca lor progresul și perfecțiunea în făptuirilor ar fi asigurată deplin, mai ales că și actorii ar fi strânși într'un mănunchiu în care să se simtă frați de acțiune și pe cari succesul — care, neîndoelnic, li va aștepta — să-i încurajeze.

Cam aceasta ar fi propunerea d-lui A. Constantinescu, propunere care nu credem să mai aibă nevoie și de apărunge sau argumentarea noastră.

Cu toate acestea s'a hotărât să se afișeze o publicație prin care cei ce doresc să închirieze teatrul, sunt invitați să se prezinte la primărie.